

Memo

Aan : Gemeenteraad Baarn
Onderwerp : Beantwoording technische vragen D66 Budgetoverhevelingen
Portefeuillehouder : Hugo Prakke
Datum : 2 april 2024

Geachte raadsleden en steunfractieleden,

De fractie van D66 heeft technische vragen gesteld over Budgetoverhevelingen. Hieronder de vragen en de antwoorden.

Vraag I:

De voorbeelden uit de evaluatie laten zien wat kennismaking tussen buurtbewoners teweeg kan brengen en waarom dit zo belangrijk is. Conclusie is dat de pilot Baarn buurt mee meer oplevert dan de initiatieven die zijn uitgevoerd. Buurtbewoners geven aan graag vaker te willen samenwerken en samen te willen zijn. Een voortzetting van Baarn buurt mee draagt bij aan een groei van het Baarnse sociaal kapitaal.

Kan het college een nadere duiding/onderbouwing geven van de groei van het sociaal kapitaal?

Antwoord:

Sociaal kapitaal

Sociaal kapitaal wordt op vele en vaak uiteenlopende wijzen geconceptualiseerd. Sociaal kapitaal draait bij socioloog Pierre Bourdieu om hulpbronnen die zijn gerelateerd aan een duurzaam netwerk van wederkerige en als zodanig erkende relaties, zoals die met name bestaan in het lidmaatschap van een groep. Sociaal kapitaal is dan een geaggregeerde kwantiteit van feitelijke of potentiële hulpbronnen, waartoe men in principe toegang heeft en die voortkomt uit het netwerk van sociale relaties.

Eenvoudiger geformuleerd betekent dit dat als mensen elkaar kennen, ze meer begrip voor elkaar hebben en bereid zijn elkaar een gunst te verlenen of samen te werken. Ze hebben niet alleen meer vertrouwen in elkaar maar ook in de maatschappij in het algemeen. 'Het gaat niet om wie je bent, maar wie je kent'. Dit gezegde treft de kern van sociaal kapitaal. Sociaal kapitaal gaat uit van de mogelijkheden die sociale relaties bieden. Wie kent het niet? Die vriend die je wel kan helpen met je belastingaangifte, die collega die je even snel uit de brand helpt. In Twente noemen ze het Noaberschap, het omzien naar elkaar en zich willen inzetten voor de buurt.

Een gemeente zoals Baarn met voldoende sociaal kapitaal is creatiever en innovatiever, omdat inwoners zich spontaner en in uiteenlopende verbanden kunnen organiseren. Inwoners in gemeenten met relatief weinig sociaal kapitaal organiseren zich slechts op basis van formele regels, vaak geïnitieerd door de overheid. En dat kost niet alleen meer tijd en geld, maar heeft ook gevolgen voor de inrichting van de samenleving. Bovendien bevordert sociaal kapitaal de gezondheid van mensen (Fukuyama, 1999). De Franse socioloog Emile Durkheim wordt in de literatuur met consensus beschouwd als de eerste onderzoeker die de relatie tussen sociale netwerken en gezondheid op een empirische manier aantoonde.

'Baarn buurt mee' draagt bij aan groei van sociaal kapitaal

Terug naar de praktijk in Baarn. Het verwerven en onderhouden van sociaal kapitaal is een dynamisch proces en het project 'Baarn buurt mee' draagt bij om dit te laten groeien. Hoe zie je dat terug? Sociaal kapitaal laat zich niet makkelijk meten, maar het bevat een aantal belangrijke indicatoren waaraan je kunt zien of het sociaal kapitaal toeneemt of afneemt.

Ontmoeting

Je moet elkaar eerst kennen om gezamenlijk sociaal kapitaal op te kunnen bouwen. Hoewel 27% van de initiatieven specifiek gericht was op ontmoeting, vond ontmoeting natuurlijk ook bij alle andere initiatieven plaats. Vanuit de initiatiefnemers kwamen veel positieve reacties over het feit dat buurtbewoners elkaar hebben ontmoet en elkaar beter hebben leren kennen.

Bijvoorbeeld aan de van Speijklaan: *"Na 18 jaar geen feest/burendag/borrel of barbecue, was het afgelopen zaterdag dan echt weer eens zover: met het buurtfeest aan de van Speijklaan! Graag pakten we de oude traditie weer op en wordt ons buurtfeest in 2024 opnieuw georganiseerd door een ander groepje burens uit de wijk!"*

Bij het initiatief 'Koffietijd' is het sneeuwbaaleffect goed te zien: *"Wij realiseerden ons dat het niet groots hoeft te zijn om elkaar te spreken. Het was goed om elkaar op deze manier te ontmoeten en te spreken. Resultaat van deze dag, er komt een housewarming party aan van de nieuwe burens!!!"*

En aan de Stellingwerfvaan: *"Iedereen voelde zich enorm welkom en erbij horen! Veel burens hebben eindelijk eens contact gelegd met die buurman/-vrouw die ze altijd zien lopen maar nooit mee gesproken hebben. Het was meer dan geslaagd en dit smaakt naar meer. Van jong tot oud, iedereen in de wijk praat na hoe leuk het was! Er worden al plannen opgegooid voor een nieuwjaarsborrel. Gemeente Baarn, het was een geweldig initiatief, bedankt dat jullie dit mede mogelijk hebben gemaakt door het doneren van de cheques."*

Samenwerken

Samenwerken tussen buurtbewoners zorgt niet alleen voor een mooier onderhouden wijk. Het bevordert de zelfredzaamheid en scheidt een band tussen de buurtbewoners.

Aan de Heuveloordlaan hebben bewoners de boomspiegels verfraaid: *"Op 30 september zijn de boomspiegels verfraaid en de planten water gegeven, want de zon scheen heerlijk en op 1 oktober werden alle aanwezige burens van een hapje en een drankje voorzien en vooral ook om elkaar op een gezellige manier te ontmoeten: (veel nieuwe bewoners én baby's in de straat erbij) een praatje te maken en daarbij de afspraak om goed voor de boomspiegels te blijven zorgen. Eenieder kijkt nu al uit om volgend jaar op nationale burendag weer bij elkaar te komen."*

Vertrouwen

Zodra je elkaar hebt ontmoet en hebt gesproken, ontstaat er vaak meer begrip voor elkaar. De scheiding tussen 'wij' en 'zij' vervaagt en daardoor ontstaat ook een gezamenlijk gevoel van verantwoordelijkheid voor elkaar en voor de buurt.

Op 16 december vond de blokborrel Drakenburgerweg - Chopinlaan - Van Beethovenlaan - Strauslaan plaats. *“Dat betreft een blok van 25 huizen die omwille van hun ligging aan drukke wegen onderling weinig contact hebben. ‘Baarn Buurt Mee’ was daarom de perfecte aanleiding om een borrel te organiseren en elkaar (beter) te leren kennen. Van de 25 huizen meldden zich 15 huizen aan. Buren die al jarenlang bij elkaar in dezelfde straat wonen, of waarvan de achtertuinen aan elkaar grenzen, ontmoetten elkaar soms voor de eerste keer. Naast een fijne kennismaking werden ook verschillende tips en adviezen uitgewisseld. Uiteindelijk liep de borrel iets na middernacht op zijn einde. Vrijwel iedereen was het er over eens: het was een zeer geslaagde borrel die absoluut een vervolg moet krijgen!”*

Aan de Gondel/Jol werden een aantal klussen uitgevoerd om de buurt op te knappen. In de quote hieronder is te zien dat het ophangen van de lampen niet bij een eenmalige klus blijft, maar dat buurtbewoners met elkaar in overleg blijven over waar zij behoefte aan hebben: *“Het weer was prima en we konden 's middags aan de slag. In kleine groepjes werden er klusjes uitgevoerd. Zoals het onkruid vrij maken van de stoeptegels. Zelfs de straatnaambordjes kregen een wasbeurt. Maar het belangrijkste was wel het ophangen van een aantal lampen. Nu het eerder donker wordt, gaan er nu in het gangpad automatisch lampen aan als je er dor loopt/fietst. We gaan kijken hoe dit bevalt. En waar nodig nog een lamp ophangen. Na het klussen was er een buffet waar een ieder wat voor had meegenomen. Uiteraard waren er ook drankjes. Jong en oud deed mee. En was er ruimte voor leuke gesprekken en andere kennismaking met elkaar. En er werd besloten om volgend jaar weer mee te gaan doen!”*

Wederkerigheid

Op het moment dat een aantal buurtbewoners zich inzetten voor de buurt, gebeurt het al gauw dat andere buurtbewoners mee gaan doen. In onderstaand voorbeeld is te zien dat buurtbewoners niet alleen samenwerken, maar ook iets voor elkaar gaan doen. Er ontstaat een vorm van wederkerigheid.

“Op 23 september begonnen een aantal bewoners buiten met het schoonmaken van het parkeerplein Vlinthof en van de containers. In enkele keukens werd door anderen koffie en lekkers klaargemaakt. We sloten de middag gezellig af met een broodje kroket en een drankje. Voor alle ‘harde werkers’ was er tenslotte een potje druivenjam, gemaakt van druiven uit eigen tuin. Een week eerder hebben ca. acht bewoners de vier volle emmers druiven verwerkt tot ca. 25 potjes jam.”

Inzetten voor de gemeenschap

Uit de Burgerpeiling 2021 en de Quicksan Lokale Democratie kwam al naar voren dat inwoners bereid zijn om zelf aan de slag te gaan om hun directe leefomgeving te verbeteren, maar vaak niet goed weten hoe ze hun initiatief van de grond krijgen. Het platform www.baarnbuurtmee.nl maakte het mogelijk om initiatieven helder zichtbaar te maken voor andere buurtbewoners. Dit werkte drempelverlagend, waardoor buurtbewoners elkaar makkelijker wisten te vinden voor het uitvoeren van hun initiatieven. Zie het voorbeeld aan de Gladiolstraat:

“We hebben er een gezellige actie van gemaakt met koffie en appeltaart op straat als aftrap. Het zonnetje kwam zelfs nog even door dus het was een prima ochtend om even buiten aan het werk te zijn. Na wat onkruid verwijderen hebben we de nieuwe vaste planten, heesters, bodembedekkers, siergrassen en bloembollen in de grond gezet. Zo hebben we twee plantenbakken in de Gladiolstraat

weer netjes en groen kunnen maken. Nu maar hopen dat de groenwerkers van de gemeente het er niet weer uit schoffelen. We houden het samen bij en hebben alweer plannen voor een volgende samenkomst met bewoners van de Gladoolstraat. Binnenkort eten we samen een kopje soep!”

Conclusie

In een tijd waarin iedereen druk is en mensen vooral via social media met elkaar communiceren, kan een cheque van € 5,- net het duwtje in de goede richting geven om elkaar te gaan opzoeken, elkaar te ontmoeten en er voor elkaar te zijn. In genoemde voorbeelden is te zien wat kennismaking tussen buurtbewoners teweeg kan brengen en waarom dit zo belangrijk is. Conclusie is dat de pilot ‘Baarn buurt mee’ meer oplevert dan de initiatieven die zijn uitgevoerd. Buurtbewoners geven aan graag vaker te willen samenwerken en samen te willen zijn. Een voortzetting van ‘Baarn buurt mee’ draagt bij aan een groei van het Baarnse sociaal kapitaal.

Ik ga er van uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Hugo Prakke
Wethouder